

O NEKATERIH VPRAŠANJH KULTURE V NAŠI OBČINI

Kultura je last vseh

Že dolgo je znana ugotovitev, da dokler se pogovarja družina o svojih težavah in drugi o njih ničesar ne vedo, je to izključno družinski problem. Nekaj podobnega se dogaja tudi s kulturo. Kulturo lahko v tej ali oni obliki vidimo, jo doživimo ali občutimo, nikakor pa o njej ne moremo razpravljati, če ne poznamo njenih notranjih organizacijskih in vsebinskih problemov. Zaradi tisoč in število podobnih postajajo problemi kulture vse bolj samo njeni (torej družinski), čeprav je kultura „last“ nas vseh. Tokrat nimamo dovolj prostora, da bi globlje in podrobneje razpravljali o teh problemih, bolj je namreč pomembno, da javnosti izve vsaj nekaj o težavah in težavah šišenske kulture.

Nedavno se je sestel Svet za kulturo pri OK SZDL Šiška in uvrstil na dnevni red seje, navidezno enostavna, vprašanja: kako bo jutri organiziran SIS za kulturo in ob tem ZKO; kako urediti status Vodnikove domačije in navsezadnje — kako naj bodo organizirane osrednje šišenske kulturne prireditve.

Ob tem, da vsaj približno že slutimo jutrišnjo podobo samoupravne organiziranosti kulture v Ljubljani (svet je podprl organiziranost siva na ravni mesta) pa še ni jasno kako bo z organiziranostjo Zveze kulturnih organizacij. S strahom amaterske kulturne dejavnosti pričakuje dan, ko se bo našel „pametni“ mož in bo začel s „forsiranjem“ združevanja amaterske kulture na ravni mesta. To bo, tako so prepričani člani sveta, začetek konca ljubiteljske dejavnosti. Ljubiteljska dejavnost se že doslej ukvarja z velikimi kadrovskimi, še bolj pa z materialnimi problemi, ki si jih lajšajo z medsebojnim povezovanjem na ravni občine. Tudi ta raven je sem ter tja odpujena. Strah pred odpujenostjo je velik tudi zato, ker imajo precejšnje izkušnje s samoupravno interesno skupnostjo. V sivi za kulturo si je bilo že doslej zelo težko zagotoviti sredstva, saj je bil najpomembnejši prostor odločanja na ravni mesta, kjer pa so prevladovali interesi profesionalne kulture. Zaradi naštetega bi se morali vsi, ki jim je kaj do kulture v našem prostoru, vsaj za malenkost bolj poglobiti v skupne probleme kulture.

Materialni položaj obnovljene Vodnikove domačije je naslednji, ne tako majhen zalogaj šišenske kulture. S to domačijo za sedaj upravlja ljubiteljsko Občinska zveza kulturnih organizacij, ki zagotavlja sredstva za delovanje galerije, gledaliških in drugih prireditev, skozi svoj program. To je seveda mogoče v prehodnem obdobju, ko še ni urejen status tega kulturno zgodovinskega objekta. Svet se je zavzel, da mora biti Vodnikova domačija drugačen status. Ne zaradi programa,

ki je v njej iz dneva v dan boljši, ampak zaradi pridobivanja finančnih sredstev. Dobiti mora status profesionalne ustanove in se tako izenačiti s podobnimi ustanovami v Ljubljani, ki dobivajo za uresničevanje manj zahtevnega programa celo več materialnih sredstev. Toda to naj ne izveni kot obrekovanje, temveč le kot dokaz, da je potreben drugačen status tega objekta, kar morajo urediti ustrezni občinski organi.

Zaradi zelo različnih interesov, od lokalnih, vsebinskih do političnih, so se v občini iz leta v leto porajale nove „osrednje“ kulturne prireditve. Za vse te „osrednje“ kulturne prireditve je bilo treba vedno znova zbrati denar, bodisi iz kulturne skopnosti, proračuna ali iz združenega dela. Zaradi pomanjkanja denarja se je običajno prvotna vsebinska zamisel kulturne prireditve izjavila in prešla nato v čisto običajen pregled posamezne dejavnosti. Toda „osrednje“ prireditve so ostajale, čeprav prave kulture oziroma prvotne zamisli dogodka ni bilo več. Tako smo iz domala megalomanskega praznovanja občinskega praznika (nekoč smo v nekaterih krajih zaradi praznovanja asfaltirali celo ceste ali pa je bil to vsaj razlog, da smo ceste sploh lahko asfaltirali), je leta prešel v navadno svečano sejo občinske skupščine s podelitvijo priznanj. Nekaj podobnega se je dogodilo tudi z Ostrovrharjevimi srečanji, Kopitarjevimi dnevi, Glumaškimi večeri . . .

Prvih osrednjih občinskih kulturnih prireditev, ki naj bi odmevali tudi v širšem prostoru kar naenkrat ni več. Razlogi so znani. Ti se ne skrivajo v vsebini ampak v materialnem položaju družbe. Tega sicer posamezniki še vedno niso dojemali, še posebej ne tisti, ki so s sredstvi delali kot otroci na sejmih. Upamo, da bo končno le prevladal zdrav razum in logika ter, da se bomo končno dogovorili za takšne osrednje prireditve v Šiški, ki bodo vzdržale, tako materialno kot vsebinsko plat. Člani sveta za kulturo pri SZDL so menili — nekateri so stališče izrazili glasno, drugi bolj med „vrsticami“ — da je že čas, da se tisti kulturniki, ki so zajemali z veliko žlico, umaknejo na ranžirni tir. O skupnih, pravnih osrednjih kulturnih prireditvah v občini pa bo treba še razpravljati.

Razpravo o teh in drugih vprašanjih bi morali načeti tudi v drugih okoljih (zdrženem delu, KS, DPO . . .). Dokler bodo o njih razpravljali samo organi, ki se sicer ukvarjajo s kulturo, bo to ostajal in ostal problem kulture (družine). Kultura pa je vendarle „last“ nas vseh.

Brane Praznik

Skupina ljubljanskih mažoretk vedno navdušuje

Skupina šteje 140 brhkih deklet, ki postajajo vse bolj iskane doma in v tujini. Letno izvedejo 60 do 70 nastopov. V aprilu vabijo na POMLADANSKI KONCERT V HALI TIVOLI s Sindikalnim pihalnim orkestrom LITOSTROJ, Papirniškim pihalnim orkestrom VEČE in Folklorno skupino EMONA.

Skupina ljubljanskih mažoretk je bila ustanovljena na pobudo MK SZDL Ljubljana leta 1981 oziroma njegovega odbora za sprejem „Dedka Mraza“. Logaške mažoretke so bile dotlej atrakcija v sprevedu „Dedka Mraza“, a so prenehale z delovanjem. Prizadevanja organizatorjev ljubiteljev te vrste so botrovala hitremu in uspešnemu oblikovanju nove skupine. Na natečaj se je prijavilo 27 deklet. Potrebno pa je bilo misliti še na glasbeno spremljavo, vadbene prostore, opremo in vse drugo, kar zagotavlja pogoje dela za tako skupino. Vztrajani so bili Neda Orehek, Ivica Knavs, Alojz Soster, Beno Kušar, Zvone Sotlar in drugi, ki so pripravili ljubljanske mažoretke za sodelovanje v sprevedu ob Novem letu. Prireditveni odbor je s pomočjo ljubljanske kulturne skupnosti opremil skupino, Gospodarsko razstavišče je ponudilo prostor za vaje in tu vadijo še danes, za kar gre vodstvu posebna zahvala in priznanje. Pripravljenost za delo, nastope in kakovost so prerasla vsa pričakovanja.

Tako velika skupina 140-ih deklet terja sistematične celotedenske vaje pionirk od 8. do 12. leta, kadetinj od 12. do 15. leta in mladink. Zelenjo je, da se dekleta pred vpisom ukvarjajo z baletom, ritmično gimnastiko ali telovadbo.

Biti mažoretka je med mladenkami privlačno in priljubljeno. Posebnega pomena je tesna povezanost vodstva ansambla s starši, pomemben je učni uspeh, redno prihajanje na vaje in ob vsem tem vzgoja v celovito osebnost. Vaje so dvakrat na teden. Pred zahtevnejšimi nastopi so vaje tudi v soboto in nedeljo. Vaje vodi glavna trenerka in koreografinja Ivica Knavs z dvema pomočnicama.

Pospešeno se pripravljamo na POMLADANSKI KONCERT v aprilu. Sledili bodo samostojni koncerti in paradni nastopi v domovini in tujini. V skladu z možnostmi bomo izboljševali opremljenost ansambla in tudi ob zamenjavi generacije pričakujemo razcvet.

Zelimo si tekmovalno slovenskih mažoretin in bobnarskih skupin, ki so bila nazadnje leta 1983. Za tekmovalje v tujini pa nimamo sredstev! Tudi sami bi želeli 20-člansko bobnarsko skupino, pa za njeno opremljenost tudi ni sredstev. Morda bomo s še večjo aktivnostjo odbora, razumevanjem združenega dela in družbenih dejavnikov v Ljubljani tudi to ustvarili.

Ob našem delu zato ne moremo mirno kulturne politike. Šišenski zanesenjaki dokazujemo, da ne gre upoštevati samo dobro spisanih programov, ampak izvedbo le-teh. Mislimo tudi, da ne bi smeli dovoliti realizacije „projektov“, ki mnogi ne doživijo niti premiere, pa so zanje porabljena velika sredstva. Zato razmišljamo o novi organiziranosti, nadaljnjem razvoju kulture, njenem položaju ob vse bolj restriktivni politiki financiranja. Sprašujemo se, ali bodo volonterska-amaterska društva preživela ali ne. Ali bomo končno zares vrednotili kakovost in število nastopov in podpirali projekte, ki zanimajo in so blizu delavcu in občanu. Zato pravice odločanja ne sme imeti „birokracija“, ki je tudi v kulturi premočna.

Ivo SABOL

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH

Od priročnika do kriminalke

Med knjigami, ki ste jih zadnje tedne opazili v izložbah knjigarn, zanje slišali po televiziji, radiu ali kaj prebrali v časopisu, vas je gotovo katera zamikala, da bi jo podrobneje spoznali. Večino lahko poiščete tudi na policah KNJIŽNICE ŠIŠKA, tako v osrednji kot tudi v krajevnih enotah Šentvid, Medvode, Vodice in pionirskem oddelku Valentin Vodnik. Med knjigami za otroke velja omeniti, da je navsezadnje le izšla pri ljubiteljskih pustolovčin že težko pričakovana druga knjiga iz zbirke Pet prijateljev E. Blyton „Na skrivnostni sledi“. Mladim bralecem so namenjeni tudi priročniki založbe Domus iz zbirke Okno v svet. Tu so že izšle „Živali vsega sveta“, „Kako so živeli donozavri“, „Vesolje“ in druge. Prav tako se v Zgodbah starega sveta ponujajo Maji, Pompeji in Kreta.

Od uspešnic je pri leposlovnem branju izšla peta, zaključna knjiga H. Fausta „Priseljenčeva hči“ (prejšnje iz te družinske sage: Priseljenci, Druga generacija, Američani, Volilo). Kar reden je dotok novih del Danielle Steel, kriminalk E. Wallaceja in dočakali smo celo ponatis štirih romanov Victorie Holt.

Ne smemo pozabiti na uspešen prodor zbirke Za lahko noč Prešernove družbe, ki izdaja bralna in v povprečju dovolj kvalitetna leposlovna dela — od ljubizemskih zgodb do kriminalk. Spomnimo se zadnjega letnika: W. Munn: „Izgubljena legija“, M. Fritz-Kunc: „Ne verjemi vetru“, V. Schiraldi: „Maščice z modrimi očmi“, L. Bromfield: „Drevo iz green Baya“, M. M. Kaye: „Smrt v Berlinu“, S. Howatch: „Temna obala“.

Med domačimi deli je dovolj zanimiva knjiga L. Kovačiča „Prah“, ki obuja znane avtorjeve teme, razpete med izpoved in pričevanje. I. Zorman v „Letih herojev“ nadaljuje splet družinskih in generacijskih dogajanj. Od „večerničarjev“ so se z novimi deli predstavili: A. Zidar: „Pridi k tolmunu“, I. Čadež: „Kontrabantari“ in I. Sivec: „Goodec pred peklom“ (slednji razkriva zakulisje na takomenovani narodnozabavni sceni). M. Vogričeva v „Neptunovem krstu“ predstavlja gojenice pomorske sole in njihove stranpoti.

Marko Sterle je že doslej vzbujal dovolj pozornosti, še več pa jo bo najbrž z novim romanom „Človek z zamudo“.

A. Buttol

Razstava knjižnih ilustracij Jelke Reichman

V prijetnem vzdušju odraslih in otrok, smo v Knjižnici Šiška 8. marca 1989 odprli razstavo knjižnih ilustracij akademske slikarke Jelke Reichman. Razstavo spremlja vrsta knjig s knjižnimi ilustracijami omenjene slikarke. S pesniško besedo je avtorico in njeno delo predstavil uvodničar Tone Pavček.

Tuš, akvarel in barvice — to so tehnike, ki jih Jelka Reichman uporablja in se s tem približa otroku in njegovi bujni domišljiji. Za svoje delo je sprejela vrsto priznanj, tako domačih kot tujih.

Razstava, ki je namenjena predvsem otrokom, bo odprta do 24. marca 1989. Otroci in vzgojitelji vabljeni!

Darja Fras

ZKO VABI!

Čeprav je še daleč do naslednjega prihoda DEDKA MRAZA je prav, da se vse leto pripravljamo na čim bolj prijetno praznovanje.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ ŠIŠKA vabi ŠOLSKA KULTURNA DRUŠTVA osnovnih in srednjih šol ter gledališke in lutkovne skupine, da pripravite čim bolj bogat in raznovrsten novoletni program za naše najmlajše v vrčih, šolah in krajevnih skupnostih.

Našim najmlajšim želimo ponuditi kar najbolj kvaliteten program. Sporočite nam, kaj boste naštudirali v zgoraj navedenem smislu. V mesecu novembru in do 15. decembra 1989 bi si želeli ogledati vaše predstave, ki jih pripravljate, oceniti primernost in izbrati najboljše. Nastope, s katerimi boste razveselili naše najmlajše, bomo finančno ovrednotili in nagradili.

OBVESTILA IN PRIJAVE SPOROČITE na naslov: ZKO ŠIŠKA, Vodnikova 65, telefon 558-973.

VABILO VSEM LJUBITELJEM LEPEGA PETJA

Odbor za vokalno glasbeno dejavnost pri ZVEZI KULTURNIH ORGANIZACIJ ŠIŠKA pripravlja SREČANJE PEVSKIH ZBOROV ODRASLIH PEVCEV.

Moški, ženski in mešani pevski zbori bodo predstavili svoje pevske dosežke v četrtek, 13. aprila 1989 ob 19. uri v OŠ Riharda Jakopiča na Derčevi ulici,

v petek, 14. aprila 1989 ob 19. uri v OŠ Ivan Novak Očka na Brodu. LJUBITELJI LEPEGA PETJA PRISRČNO VABLJENI!

Naj nam bo lepa slovenska pesem tudi v tej dokaj neveselih dneh v prijetno razvedrilo. Z našim obiskom pevskih večerov izrazimo priznanje trudu in prizadevnosti pevcev in pevk naših šišenskih pevskih zborov.

Komedija „Večna lovišča“ prijetno presenečenje

Foto: Brane Praznik

Prav za 8. marec so imeli člani medvoške Svobode primiero predstave avtorja Mire Štefanca — Večna lovišča. Komedijo o stremuštvu, koristoljubju in o sodobnem barabinstvu so zaigrali člani mladinske skupine gledališča, režiral jo je Brane Praznik, scensko zasnovo je pripravil slikar Štef Potočnik, glasbo pa je napisal in uresničil Sašo Fajon. S to prijetno predstavo bodo mladi gledališčniki sodelovali na področnem srečanju gledaliških skupin, nekajkrat jo bodo ponovili pred domačim občinstvom in gostovali povsod tam, kjer jih bodo radi sprejeli. Predstavo si je vredno ogledati.

SLOVENIJALES SORA

Salon pohištva V MEDVODAH

je odprt vsak dan — tudi ob sobotah in nedeljah od 10. do 19. ure

- našim kupcem svetuje arhitekt brezplačno, po želji pride tudi na dom,
- pohištvo pripeljemo brezplačno na dom in ga tudi zastoj sestavimo,
- dajemo 30-odstotni popust za gotovinsko plačilo, za serijske programe
- ponujamo vam tudi obročno odplačevanje:

— štirimesečno posojilo je brez obresti,
— pri šestmesečnem posojilu pa plačate le 15-odstotne obresti.

Medvode, Gorenjska c. 12
Naš telefon: (061) 611-327 ali 611-334